

Антон Павлович Чехов

Чиновникова смрт

- ❖ Шта су приповетке? Упоредите их са романом.
- ❖ У оквиру народних приповедака разликујемо неке врсте. Наведите их.
- ❖ Објасните разлику између бајки и новела.
- ❖ Да ли вам се нека посебно допада?
- ❖ Због чега?

(Аждаја и царев син, Биберче, Златна јабука и девет пауница/Дјевојка цара надмудрила)

Биографија Антона Павловича Чехова

Руски новелист, приповедач и драмски писац, рођен је 1860. године. Завршио је Медицински факултет у Москви , али је још у основној и средњој школи објављивао текстове и уређивао школске новине, а током студија је објављивао анонимне чланке у студентским часописима. Један је од највећих драматичара модерног доба. Поседовао је велики таленат да спретно и са пуно милости искаже уобичајене људске ситуације.

Називају га зачетником
психолошког реализма јер у
његовим драмама не постоји
типичан драмски заплет, већ
све што се догађа
проиилази из психолошких
стања, осећаја и
унутрашњих сукоба ликова.

Његове најпознатије драме су: *Галеб*, *Ујка Вања*, *Три сестре*, *Вишњик*. До данас је снимљено преко 285 филмова насталих према његовим делима. Сматра се једним од највећих новелиста европског реализма, а својим драмама је извршио јак утицај на европско позориште. Умро је у Немачкој 1904. године.

Новела *Чиновникова смрт*, једна је од најранијих Чеховљевих остварења.

Објавио ју је када је имао свега 23 године (1883), под псеудонимом А. Чехонте у часопису „Иверје“.

Рекао је...

„Част се не може одузети, она се може само изгубити.“

„Човек је оно што верује.“

„Љубав даје крила, али их и поткресује.“

„Други део живота код паметног човека састоји се у ослобађању од лудости и предрасуда и погрешних мишљења која је стекао током првог дела живота.“

ПРОЧИТАЈТЕ ДЕЛО

- ❖ Какав је утисак оставила на вас ова новела?
- ❖ Шта је у њој необично и несвакидашње?
- ❖ Какав догађај је приказан у њој?
- ❖ Можете ли сада да дефинишете новелу на основу овога што сте рекли?

❖ Запишите дефиницију у својим свескама:

Новела је кратка епска прозна форма уметничке књижевности у којој писац одабира тему која представља део живота главног јунака који је изузетно важан и који одређује његову судбину или карактер.

Сама реч новела је италијанског порекла и значи *новина*.

Новела је настала у Италији, у 14. веку, а њеним творцем сматра се Ђовани Бокачо, који је написао збирку од 100 новела под називом „Декамерон”, у којој младићи и девојке који су се сакрили од куге на сеоско имање причањем прича прекраћују време.

- Ко је главни јунак ове новеле?
- Шта на почетку сазнајете о чиновнику Червјакову?
- Зашто је престао да прати позоришну представу у којој је до тада уживао?
- Како догађај из позоришта најпре делује на Червјакова?
- Како тај догађај доживљава генерал Брижалов, а како Червјаков?
- Зашто Червјаков има такав став према том догађају?
- Којим речима се он обраћа цивилном генералу Брижалову?
- Шта показује такав начин опхођења?

То можемо да повежемо са тадашњим приликама у Русији у 19. веку (тема).

МУНДИР

- Колико пута се Червјаков извињава генералу Брижалову? У шта се претвара његова учтивост?
- Да ли овај догађај заиста заслужује оволику узнемиреност и неспокојство главног јунака? Објасните.
- Како генерал Брижалов реагује на претерана извињења Червјакова?
- Шта је суштина неспоразума између њих двојице?
- Да ли имате разумевања за овакво понашање Червјакова?
- Писац на почетку новеле, још у првој реченици, назива Червјакова *прекрасним* чиновником. Шта под тим атрибутом мисли? Узмите у обзир начин на који је изговорена та реч.

- У основи презимена Червјаков налази се реч *црв* (на руском *черв*). Можете ли повезати особине Червјакова са оваквим значењем његовог презимена? Наведите што више особина главног јунака.
- У каквој атмосфери почиње ова новела?
- Како се завршава?
- Објасните шта је узрок смрти Червјакова.
- Када је до тога дошло?

ЦРВ

- Ситно, слабо, неугледно, кукавно биће које пузи.
- Понизна особа која не цени себе; јадник који је изгубио свој понос и достојанство и свакоме се покорава, пред сваким гмиже као црв.

□ Писац нема сажалења према таквом понашању и типу људи и зато је Червјакову доделио такав крај (идеја)!

„Упрскао сам га пљувачком!“ помисли Червјаков. „Није мој старешина, али је ипак непријатно. Треба се извинити.“

○ На који начин писац приказује шта Червјаков преживљава? Наведите форму приповедања.

○ Шта је писац желео да постигне овом формом приповедања?

○ Пронађите у тексту још неки пример унутрашњег монолога.

○ Које су још форме приповедања заступљене у овој новели? Пронађите примере.

○ Да ли уочавате неки пример у коме се писац директно обраћа читаоцима?

- ✓ Шта нам писац поручује овом новелом?
- ✓ На кога се све односи новела?
- ✓ У којим би се временима и друштвима могли наћи људи попут Червјакова?
- ✓ Шта ви мислите о таквим људима?
- ✓ Како човек треба да се односи према страху и према надређенима?
- ✓ Да ли сте се некад нашли у сличној ситуацији као Червјаков или генерал Брижалов? Како сте поступили?

- Да поновимо сада које су основне одлике новеле?
- С обзиром на то да је Чехов био и драмски писац, не чуди што ова новела има драмску структуру.
- Подсетимо се етапа у развоју драмске радње. Пронађите у тексту реченице које одговарају свакој етапи.

ДОМАЋИ ЗАДАТАК

✓ Ваш задатак је да смислите другачији крај ове новеле придржавајући се њених основних одлика.